

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

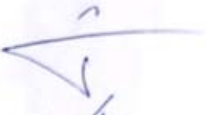

به نام خدا

تاییدیه اعضای هیات داوران در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیات داوران نسخه نهایی پایان نامه کارشناسی ارشد آقای سید کمال سجادی تحت عنوان

« ماهیت حقوقی قرارداد فرانشیز و آثار آن » را از نظر فرم و محتوا بررسی

نموده و پذیرش آن را برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد پیشنهاد می کند.

اعضای هیات داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	امضا
۱- استاد راهنما	دکتر مرتضی شهبازی نیا	استادیار	
۲- استاد مشاور	دکتر محمود صادقی	دانشیار	
۳- استاد ناظر	دکتر مهرزاد ابدالی	استادیار	
۴- استاد ناظر	دکتر اصغر محمودی	استادیار	
۵- نماینده تحصیلات تکمیلی	دکتر محمود صادقی	دانشیار	

آیین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهشهای علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهشهای علمی که تحت عناوین پایان‌نامه، رساله و طرحهای تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنما، مشاور و یا دانشجو مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنما و دانشجو می باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب، نرم افزار و یا آثار ویژه (اثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده ها، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین‌نامه های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۱ شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

«اینجانب..... **سید کمال سجادی**..... دانشجوی رشته..... **حقوق خصوصی**..... ورودی سال تحصیلی..... **۸۶-۸۷**..... مقطع **کارشناسی ارشد**..... دانشکده **علوم انسانی**..... متعهد می شوم کلیه نکات مندرج در آئین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس را در انتشار یافته‌های علمی مستخرج از پایان‌نامه / رساله تحصیلی خود رعایت نمایم. در صورت تخلف از مفاد آئین‌نامه فوق‌الاشعار به دانشگاه وکالت و نمایندگی می‌دهم که از طرف اینجانب نسبت به لغو امتیاز اختراع بنام بنده و یا هر گونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نماید. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله بر اساس برآورد دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدینوسیله حق هر گونه اعتراض را از خود سلب نمودم»

امضا:....

تاریخ: ..

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتب (پس از برگ سنا نامه) عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد/ رساله دکتری نگارنده در رشته **حقوق خصوصی** است که در سال **۱۳۸۹** در دانشکده **علوم انسانی** دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی

سرکار خانم/جناب آقای دکتر مرتضی شهبازی نیا، مشاوره سرکار خانم/جناب آقای دکتر محمود صادقی

و مشاوره سرکار خانم/جناب آقای دکتر از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشکده حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توثیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمین نماید.

ماده ۶: اینجانب سید کمال سجادی دانشجوی رشته **حقوق خصوصی** متطع کارشناسی ارشد

تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی:

تاریخ و امضا:

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده علوم انسانی

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد رشته حقوق خصوصی

ماهیت حقوقی قرارداد فرانشیز و آثار آن

دانشجو:

سید کمال سجادی

استاد راهنما:

دکتر مرتضی شهبازی نیا

استاد مشاور:

دکتر محمود صادقی

خرداد ۱۳۸۹

خدا را شکر کنم که از روی کرم پدر و مادری فداکار نصیبم کرد که در سایه وجود پر بارشان بیایم، از ریشه آنان شاخ

و برگ گیرم و در راه کسب علم و دانش تلاش نمایم.

تقدیم به محضر پدر و مادر عزیزم؛

و آموزگارانی که برایم زندگی و انسان بودن را معنا کردند.

مشکر و قدردانی:

در آغاز بر خود لازم می بینم تا از زحمات استاد با اخلاق، فاضل، دلسوز و کراتقدر جناب آقای دکتر مرتضی

شهبازی نیا که راهمایی این پایان نامه را بر عهده گرفته و همواره مرا از کجک های بی شائبه خویش بهره مند ساختند،

مشکر و قدردانی کنم.

از استاد محترم جناب آقای دکتر محمود صادقی که مشاوره این پایان نامه را بر عهده داشتند و همواره از محضرشان

بهره برده ام، صمیمانه تشکر می نمایم. از استادان گرامی جناب آقایان دکتر تفرشی، دکتر باقر آبادی، دکتر

اصغری و دکتر ابدالی نهایت سپاس را دارم.

سپاس صمیمانه ام تقدیم به آییلین علیپورو مصطفی حسین آبادی.

چکیده

فرانشیز رابطه قراردادی است که در آن گیرنده امتیاز به طور مستقل در قبال پرداخت حق فرانشیز مقطوع و حق فرانشیز مستمر این حق را کسب می‌کند که در مقام فروش یا عرضه کالا یا خدمات از نظام تجاری خاصی که تحت علامت یا نام تجاری اعطاکننده فرانشیز ثبت شده است؛ با رعایت استانداردها و رویه‌های صاحب امتیاز، استفاده کند در راستای استفاده بهینه از نظام تجاری، اعطاء کننده امتیاز، طرف دیگر قرارداد را با ارائه دانش فنی لازم و آموزش‌های مقتضی یاری و مساعدت می‌کند. قرارداد فرانشیز از حیث زمینه و حوزه فعالیت تجاری در صنعت، خدمات و توزیع محصول کاربرد دارد. و به اعتبار قالب قراردادی در اشکال مستقیم و با واسطه منعقد می‌گردد.

موضوع قرارداد فرانشیز مجموعه‌ای از حقوق مرتبط با مالکیت فکری است که در یک سازمان یافته و منظم کارآمدی خود را اثبات کرده و گیرنده امتیاز به موجب قرارداد، با نظارت و حمایت اعطاکننده امتیاز، حق بهره برداری از آن را بدست می‌آورد.

بنابراین اثر اصلی قرارداد فرانشیز، حق انتفاعی است که گیرنده امتیاز به موجب مجوز اعطاکننده امتیاز، بدست می‌آورد و به اتکاء آن می‌تواند از سیستم متحدالشکل فرانشیز استفاده و بهره برداری نماید. این حق در برابر پرداخت حق امتیاز و تعهد به رعایت اصول فرانشیز از جمله عدم رقابت مکارانه، پیروی از دستورالعمل‌ها و استانداردهای تجاری شبکه فرانشیز و حفظ اطلاعات محرمانه است. از طرف دیگر تعهد به ارائه اطلاعات جامع و صحیح راجع به جنبه‌های مختلف فرانشیز، پیش از انعقاد قرارداد، الزامی است که برای تضمین رعایت حسن نیت در قرارداد فرانشیز، بر عهده اعطاکننده امتیاز قرار گرفته است.

واژگان کلیدی: قرارداد فرانشیز، نظام فرانشیز، حقوق رقابت، تعهد به افشای اطلاعات

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فصل اول: مقدمه و کلیات طرح تحقیق.....
۲	۱-۱- تبیین موضوع.....
۴	۲-۱- سؤالهای تحقیق.....
۵	۳-۱- فرضیه های تحقیق.....
۵	۴-۱- پیشینه تحقیق.....
۶	۵-۱- روش انجام تحقیق.....
۸	فصل دوم: مفهوم و ماهیت حقوقی قرارداد فرانشیز.....
۹	۱-۲- مفهوم.....
۹	۱-۱-۲- تعریف.....
۱۳	۲-۱-۲- پیشینه قرارداد فرانشیز.....
۱۷	۳-۱-۲- انواع قرارداد فرانشیز.....
۱۸	۱-۳-۱-۲- به اعتبار زمینه امتیاز فرانشیز.....
۱۸	۱-۳-۱-۲- فرانشیز توزیعی.....
۱۹	۲-۱-۳-۱-۲- فرانشیز صنعتی.....
۱۹	۳-۱-۳-۱-۲- فرانشیز خدماتی.....
۲۰	۲-۳-۱-۲- به اعتبار قالب قراردادی.....
۲۰	۱-۲-۳-۱-۲- فرانشیز مستقیم.....
۲۱	۲-۲-۳-۱-۲- فرانشیز با واسطه.....
۲۴	۴-۱-۲- مقایسه قرارداد فرانشیز با قراردادهای مشابه.....
۲۴	۱-۴-۱-۲- مجوز بهره برداری از مالکیت صنعتی.....
۲۸	۲-۴-۱-۲- قراردادهای توزیع کالا و خدمات.....
۳۰	۳-۴-۱-۲- قرارداد نمایندگی.....
۳۳	۲-۲- ماهیت حقوقی قرارداد فرانشیز.....
۳۴	۱-۲-۲- موضوع قرارداد فرانشیز.....
۳۶	۲-۲-۲- سیستم فرانشیز.....
۳۸	۳-۲-۲- ماهیت حق گیرنده امتیاز نسبت به سیستم فرانشیز.....

۴۲	فصل سوم: ارکان و اوصاف قرارداد فرانسیز
۴۳-۱	ارکان قرارداد فرانسیز
۴۴-۱-۱	اعطا کننده امتیاز
۴۵-۱-۲	گیرنده امتیاز
۴۶-۱-۳	روش و سیستم تجاری فرانسیز
۴۸-۱-۳-۱	علامت تجاری
۴۹-۱-۳-۲	دانش فنی
۵۰-۱-۳-۳	اسرار تجاری
۵۱-۲-۳-۴	اختراع
۵۵-۱-۳-۵	طرح صنعتی
۵۷-۱-۳-۴	حق فرانسیز
۷۰-۲-۳	اوصاف
۷۰-۱-۲-۳	مبتنی بودن بر حسن نیت
۷۱-۲-۳-۲	معوذ بودن
۷۳-۲-۳-۳	مستمر بودن
۷۵-۲-۳-۴	علت عمده بودن شخصیت طرفین قرارداد
۷۷	فصل چهارم: آثار قرارداد فرانسیز
۸۰-۱-۴	تعهدات اعطاکننده امتیاز فرانسیز
۸۰-۱-۴-۱	تعهد به افشای اطلاعات اساسی پیش از انعقاد قرارداد
۸۱-۱-۴-۱-۱	روند شکلگیری و پذیرش تعهد
۸۴-۱-۴-۱-۲	مفاد تعهد
۹۲-۱-۴-۱-۲	ضمانت اجرای تخلف از تعهد
۱۰۱-۱-۴-۲	تعهد به اعطای امتیاز فرانسیز
۱۰۲-۱-۴-۳	پشتیبانی فنی و تجاری
۱۰۵-۱-۴-۴	آموزش
۱۰۷-۲-۴	تعهدات گیرنده امتیاز فرانسیز
۱۰۸-۱-۲-۴	پرداخت حق امتیاز
۱۱۱-۲-۲-۴	عدم رقابت مکارانه و افشای اطلاعات محرمانه
۱۱۷-۳-۲-۴	پیروی از دستورالعمل‌های اعطاکننده امتیاز

۱۲۰ جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
۱۲۰ الف: نتایج پژوهش
۱۲۳ ب: پیشنهادات
۱۲۶ فهرست منابع
۱۲۶ الف: منابع فارسی
۱۲۷ ب: منابع لاتین

فصل اول: مقدمه و کلیات

طرح تحقیق

۱-۱- تبیین موضوع

مهارت فنی-مدیریتی، تجربه و اعتبار تجاری سه رکن اساسی موفقیت تجاری محسوب می شود و به همین جهت دارای ارزش اقتصادی و مبادلاتی است. از یک طرف دارندگان این حقوق سعی در گسترش تجارت و منافع خود دارند و از طرف دیگر دارندگان سرمایه و نیروی انسانی با دستیابی به این ارکان می توانند به سرعت، تجارتی را با ارزش افزوده گسترده شروع نمایند.

در حال حاضر طیف گسترده ای از توافقات تجاری برای دستیابی به عناصر فوق در قالب قرارداد های داخلی و بین المللی در حال انعقاد است؛ سیستم فرانسیز یکی از اصلی ترین قالب های قراردادی است که در آن یک طرف بسته ای متشکل از حقوق مالکیت فکری از جمله علامت یا نام یا لوگو یا دیگر نمادهای تجاری یا آثارمشمول کپی رایت(حق مولف) را جهت فروش کالا یا ارائه خدمات به مصرف کنندگان نهایی در ازای پرداخت مبالغی تحت عناوین مختلف، از جمله حق امتیاز فرانسیز، پرداخت درصدی از فروش و یا حق آموزش دریافت می کند و همچنین متعهد می شود در جنبه های مختلف از جمله روش های تولید، نحوه تبلیغات، مکان یابی حوزه تجاری و حتی ساعات کاری و طراحی محل تجاری، کنترل مدیریتی طرف دیگر را بپذیرد.

در بسیاری از موارد تولیدکنندگان ارزش افزوده اقتصادی در شاخه های مختلف توزیعی و خدماتی و صاحبان حقوق مالکیت فکری به جای آنکه مستقیماً اقدام به فعالیت تجاری در کشور خاصی نمایند، به علت مشکلاتی از قبیل محدودیت های تجاری کشور مزبور و یا کمبود نقدینگی و سرمایه جهت تأسیس بنگاه یا شعبه تجاری جدید و عدم آشنایی با عوامل تولید در کشور سرمایه پذیر از جمله نیروی انسانی و قوانین موضوعه آن کشور، به افراد دیگری که معمولاً ساکن و فعال در همان

سرزمین هستند. تحت عنوان قرارداد فرانسیز اقدام به اعطای پروانه و امتیاز فعالیت می‌کنند. این شیوه برای صاحبان حقوق مالکیت فکری امتیازات ویژه‌ای دربردارد؛ اول اینکه سرمایه‌موردنیاز برای فعالیت در منطقه جدید را گیرنده امتیاز تأمین می‌کند و صاحبان حقوق مالکیت فکری هیچگونه سرمایه‌گذاری در این باره نمی‌کنند و دوم اینکه ریسک فعالیت تجاری هم بر عهده گیرنده امتیاز است.

از طرف دیگر گیرنده امتیاز با بهره‌مندی از حقوق مالکیت فکری، اعتبار تجاری و دانش فنی و تجربی اعطاکننده امتیاز که کارایی خود را در شبکه تجاری وی نشان داده است؛ می‌تواند در ابتدای فعالیت تجاری خویش از رونق اقتصادی گسترده‌ای بهره‌مند شود. روش اعطای امتیاز فعالیت تجاری یا قرارداد فرانسیز اهداف فوق را به بهترین وجه تأمین می‌نماید.

جنبه‌های حقوقی این نوع از قراردادها بسیار گسترده است؛ از یک طرف ویژگی خاص موضوع قرارداد فرانسیز که همان مجوز بهره‌برداری از سیستم و شبکه تجاری اعطاکننده امتیاز به عوض پرداخت حق امتیاز است؛ مباحثی حقوقی ویژه‌ای ایجاب نموده است و از طرف دیگر نابرابری قدرت چانه‌زنی طرفین قرارداد فرانسیز و دسترسی نابرابر آنان به اطلاعاتی که می‌تواند در تعیین عوضین قراردادی مؤثر باشد؛ همچنین موقعیت برتر اعطاکننده امتیاز در هنگام انعقاد قرارداد؛ سبب شده است که نظام‌های مختلف حقوقی در جهت برقراری توازن قراردادی، الزامات مختلفی را بر طرفین آن بخصوص طرف اعطاکننده امتیاز فرانسیز تحمیل نمایند.

از آنجا که عموماً کشورهای در حال توسعه از جمله ایران به علت فقر دانش فنی و تجربی، جزء دسته گیرندگان امتیاز فرانشیز قرار می‌گیرند، و با گسترش استفاده از این نوع قراردادها در ایران ضرورت شناخت ماهیت قرارداد و آثار آن در حقوق ایران مشخص می‌شود. متأسفانه با وجود آنکه سازمانها و موسسات بین‌المللی مرتبط با تجارت و حقوق مالکیت فکری از جمله سازمان جهانی مالکیت فکری و موسسه بین‌المللی یکسان‌سازی حقوقی خصوصی، همچنین کشورهای مهم تجاری در این زمینه قواعد و مقررات حقوقی و اقتصادی بعضاً گسترده‌ای تنظیم نموده‌اند؛ در قوانین و متون حقوقی ایران راجع به جنبه‌های حقوقی قرارداد فرانشیز بحث مستقلی وجود ندارد. در این پژوهش سعی شده است ضمن تدقیق در ماهیت قرارداد فرانشیز، آثار حقوقی آن مورد بررسی قرار گیرد. شناخت این موارد می‌تواند راهگشای نظام تقنینی داخلی در تصویب قواعد مربوط و راهنمای تجار در نحوه تعامل تجاری و حقوقی در این زمینه باشد.

۱-۲- سوالات تحقیق

این پژوهش در پی پاسخگویی به سوالات زیر است:

۱- ماهیت حقوقی قرارداد فرانشیز چیست؟

۲- تعهدات اصلی طرفین قرارداد چیست؟

۱-۳- فرضیه های تحقیق

در مقام پاسخگویی به سوالات مذکور فرضیات زیر مطرح می شود:

۱- فرانسیز عقدی است نامعین و معوض که از لحاظ ماهیت حقوقی جزء قراردادهای خصوصی

ماده ده قانون مدنی است.

۲- تعهدات اصلی اعطاکننده فرانسیز در سه دسته کلی ارائه دستورالعمل عملیاتی، آموزش و

کمک فنی و حمایت تجاری مستمر جای می گیرد و تعهدات طرف دیگر در چهار دسته

پرداخت هزینه، رعایت شرایط کنترل کیفی، رعایت قواعد مربوط به انحصار و داده های

محرمانه.

۱-۴- پیشینه تحقیق

در مورد موضوعات مشابه و مرتبط با قرارداد فرانسیز از جمله قرارداد لیسانس و جنبه های مرتبط

با مالکیت های فکری بویژه نام و علائم تجاری و مباحث مشابه، در ایران چه به صورت پایان نامه و

چه مقالات علمی پژوهشی کار های مناسبی ارائه شده است. راجع به قرارداد فرانسیز با وجود کاربرد

عملی این نوع قرارداد منبعی به زبان فارسی بجز یک مقاله یافت نشد. اما در این رابطه منابع

خارجی گسترده ای وجود دارد؛ صرفنظر از مقالات متعدد علمی راجع به جنبه های مختلف قرارداد

فرانسیز می توان به منابع زیر نیز اشاره کرد: از جمله پایان نامه دکتر راجع به مقایسه حقوق

فرانسیز کشور فرانسه با اسپانیا، قانون نمونه موسسه بین المللی یکسان سازی حقوقی خصوصی

راجع به قرارداد فرانشیز و مجموعه رویه های دادگاه های امریکا در این مورد. علاوه بر موارد مذکور کشور های مختلفی مثل استرالیا، ایتالیا، قزاقستان و ایالات مختلف امریکا دارای قوانین خاصی در این زمینه هستند که بررسی مواد و قواعد آنها می تواند منبع مناسبی تلقی شود.

۱-۵- روش انجام تحقیق

در این تحقیق با استفاده از منابع کتابخانه ای و اینترنتی و با روش توصیف داده های مرتبط با ماهیت و آثار قرارداد فرانشیز و بررسی مقررات تصویب شده در سایر کشورها و قواعد نمونه تنظیم شده توسط نهاد های بین المللی و تحلیل و تطبیق آنها با حقوق داخلی سعی در بیان دیدگاه های مختلف و ارزیابی داده های مورد قبول خواهد شد.

در پایان ذکر این نکته نیز لازم است که تحقیق حاضر در چهار فصل ارائه می شود: در فصل اول به مقدمه و کلیات طرح تحقیق اشاره شده است. در فصل دوم، مفهوم و ماهیت قرارداد فرانشیز مورد بررسی قرار می گیرد. در راستای تبیین مفهوم قرارداد فرانشیز، نخست به تعریف این قرارداد می پردازیم؛ سپس به منظور آشنایی با انواع مختلف چنین قراردادهایی، به تقسیمات قراردادهای فرانشیز به اعتبارهای مختلف اشاره می نمائیم. در نهایت این قرارداد را با قراردادهای مشابه مقایسه می کنیم. در ادامه مباحث این فصل، به منظور روشن شدن ماهیت قرارداد فرانشیز، ابتدا ماهیت موضوع قرارداد را بررسی می نمائیم؛ سپس به تشریح ماهیت قرارداد فرانشیز می پردازیم.

در فصل سوم ارکان و اوصاف قرارداد فرانسیز مورد بحث قرار می گیرد. در این فصل، نخست ارکان این قرارداد تشریح می شود؛ سپس به اوصاف آن اشاره می کنیم که این قرارداد را از دیگر قراردادها متمایز می سازد. در فصل چهارم، آثار قرارداد فرانسیز نسبت به طرفین آن مورد بررسی قرار می گیرد. و در پایان، جمع بندی و پیشنهادات تحقیق ارائه می شود.

فصل دوم: مفهوم و

ماهیت حقوقی قرارداد

فرانشیز

فصل دوم – مفهوم و ماهیت حقوقی فرانشیز

شناخت مفهوم و ماهیت هر نهاد حقوقی رکن اصلی ورود به مباحث دیگر مرتبط با آن نهاد منجمله، تشکیل، اوصاف و آثار آن است. به عبارت دیگر زیر بنای فکری موضوعات دیگر بر این بحث بر می-گردد. در این فصل ابتدا مفهوم و سپس ماهیت حقوقی قرارداد فرانشیز مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۲-۱- مفهوم

به منظور آشنایی با مفهوم قرارداد فرانشیز نخست به تعریف آن می‌پردازیم؛ سپس به تاریخچه و انواع آن اشاره می‌کنیم؛ در نهایت به مقایسه این نوع قرارداد با قراردادهای مشابه می‌پردازیم.

۲-۱-۱- تعریف

از قرارداد فرانشیز^۱ تعاریف مختلفی به عمل آمده است؛ که ذیلا به نقل و بررسی آنها می‌پردازیم. پیش از آن باید به این نکته توجه نمود که در نظامهای حقوقی دنیا فرانشیز براساس قالبی که در آنجا بیشتر به کار گرفته می‌شود تعریف شده است که همین امر باعث نارسایی برخی تعاریف می-گردد. به عنوان مثال در آمریکا و در سطح نظام حقوقی بعضی از ایالات، تعاریفی از فرانشیز به عمل آمده است؛ که بیشتر با مفهوم تجاری فرانشیز در آن ایالت مرتبط است تا با مفهوم حقوقی قرارداد فرانشیز، در برخی از ایالات به کنترل، مدیریت و حمایت که جزء لاینفک و ویژگی مهم رابطه

^۱ franchise contract